

PROGRAM WYCHOWAWCZY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 28

im. gen. Józefa Kustronia
w Bielsku-Białej

na rok szkolny 2016/2017

Przyjęty do realizacji
Uchwałą Rady Pedagogicznej
Nr 151 / 2016 z dn. 29 sierpnia 2016 r.

MOTTO: *„Zbudujemy szkołę, gdzie uczniowie
nie będą uczyli się martwych liter z martwej bibuły,
gdzie natomiast uczyć się będą tego,
jak żyją ludzie, czemu tak żyją,
jak inaczej żyć można, co umieć i czynić należy,
by żyć pełnią wolnego ducha.”*

(J. Korczak)

SPIS TREŚCI:

- 1. Wstęp**
- 2. Podstawy prawne programu wychowawczego:**
- 3. Cele programu**
- 4. Zadania nauczycieli – wychowawców**
- 5. Formy pomocy wychowawczej dla uczniów**
- 6. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami**
- 7. Kierunki działania**
- 8. Zadania i formy realizacji**
- 9. Wskaźniki osiągnięcia celów**
- 10. Wzorzec osobowy ucznia**

1. WSTĘP

Program wychowawczy szkoły został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli. Spostrzeżenia i uwagi przekazywane na bieżąco stanowią punkt wyjścia do określenia zadań wychowawczych szkoły na bieżący rok szkolny.

Kierunki działań określone w planie wychowawczym szkoły stanowią podstawę do konstruowania planów wychowawców klas.

Opracowany program jest spójny ze Statutem Szkoły.

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Monitoring programu będzie realizowany w oparciu o analizę działań zrealizowanych przez wychowawców, przeprowadzanych ankiet,(raz na 3 lata) wywiadów oraz badania dokumentów .

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstaw wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz.U. z 1991r. Nr 120 poz.526),
- Art.48,53,70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz.483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.-art. 1,5,33,34 a,40,54 ust.2.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006r. Nr. 97 poz. 674 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2002 r. Nr 61 poz.624)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009r. Nr 4 poz.17.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.(Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249),
- Statut Szkoły.

3. CELE PROGRAMU

Wszechstronny rozwój uczniów w oparciu o tradycje i osiągnięcia nauki, tak aby potrafili radzić sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, stawili czoła wymagającej rzeczywistości z uwzględnieniem wzajemnego szacunku i tolerancji w relacji uczeń- nauczyciel- rodzice- świat dorosłych.

4. ZADANIA NAUCZYCIELI - WYCHOWAWCÓW

Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki nad uczniami, a w szczególności:

- Integracja zespołu klasowego.
- Tworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi ucznia i przygotowanie go do życia w rodzinie i społeczeństwie.
- Kształtowanie właściwych stosunków między uczniami opartych na tolerancji i poszanowaniu godności osobistej.
- Podejmowanie działań zmierzających do rozwiązywania konfliktów w klasie.
- Budowanie poczucia wartości, bezpieczeństwa i satysfakcji z bycia uczniem.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, prozdrowotnych i proekologicznych.

Realizując wymienione zadania wychowawca:

- Otacza indywidualną opieką każdego wychowanka.
- Wspiera rodziców w procesie wychowania.
- Opracowuje na podstawie „Programu Wychowawczego Szkoły” treści planu wychowawczego klasy.
- Wspólnie z uczniami i ich rodzicami planuje i organizuje różne formy życia klasowego.
- Zapoznaje rodziców i uczniów z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania.
- Współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, koordynując z nimi działania wychowawcze wobec uczniów, którzy z racji szczególnych uzdolnień lub trudności potrzebują indywidualnej opieki.
- Współpracuje z rodzicami w celu poznania i ustalenia potrzeb dzieci, oraz okazywania pomocy rodzicom w ich działaniach opiekuńczo-wychowawczych.
- Współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi wykwalifikowaną pomoc.
- Jest rzecznikiem spraw ucznia w kontaktach z innymi osobami.
- Śledzi postępy uczniów w nauce i pomaga w przezwyciężaniu problemów.

5. FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ DLA UCZNIÓW

- Pomoc wychowawcy klasy.
- Współpraca z pedagogiem szkolnym.
- Współpraca z dyrektorem szkoły.
- Udział dzieci w zajęciach świetlicy szkolnej i kół zainteresowań .
- Kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i pomoc dzieciom z różnymi zaburzeniami.
- Współpraca z MOPS (pomoc finansowa).
- Współpraca z Policją, kuratorami sądowymi i Sądem Rodzinnym.

6. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Rodzice mają prawo do:

- wglądu do „Programu Wychowawczego Szkoły” i wyrażaniu swojej opinii,
- współdecydowania o celach wychowawczych szkoły poprzez wyrażanie opinii (ankiety),
- udziału w planowaniu i organizowaniu życia wychowawczego klasy,
- podejmowania uchwał w sprawie wychowania na zebraniach Rady Rodziców,
- decyzji w sprawie uczęszczania na lekcje religii i wychowania do życia w rodzinie,
- uzyskania pomocy w sprawach wychowania od wychowawcy, nauczyciela, pedagoga i dyrektora szkoły,

Formy organizacyjne kontaktów szkoły z rodzicami;

- ogólnoszkolna wywiadówka,
- „Dni otwarte” - spotkania z rodzicami w pierwszą środę każdego miesiąca,
- kontakty indywidualne z rodzicami,
- wezwania rodziców do szkoły (w formie pisemnej lub telefonicznej),
- rozmowy telefoniczne,
- przekazywanie informacji drogą elektroniczną za pomocą e-dziennika,
- notatka w zeszycie ucznia (dzienniczek),
- informacje w formie pisemnej o zagrożeniu oceną niedostateczną.

4. KIERUNKI DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:

- I. Wszechstronny rozwój uczniów oraz zapewnienie harmonijnego rozwoju psychicznego i fizycznego.
- II. Podstawy komunikacji interpersonalnej.
- III. Emocje- jak sobie z nimi radzić.
- IV. Szkoła miejscem bezpiecznego pobytu dziecka.
- V. Radzenie sobie z przemocą i zagrożeniami.
- VI. Miejsce dziecka w rodzinie.
- VII. Wartości w naszym życiu.
- VIII. Budowanie poczucia tożsamości- otwarcie na środowisko, region, Polskę i świat.

Lp.	Kierunek działania	Zadania	Formy realizacji	Osoba odpowiedzialna
I	Wszelkstronny rozwój uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odkrywanie i rozwijanie zdolności poznawczych, ➤ wskazanie możliwości rozwoju zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rekreacyjno-sportowych, przedmiotowych, teatralnych, ➤ organizowanie półkolonii, ➤ udział w życiu kulturalnym miasta: wyjścia do kina, teatru, muzeum, ➤ udział w koncertach muzycznych, zajęciach muzyczno-ruchowych, ➤ realizowanie indywidualnych projektów edukacyjnych, ➤ prezentacje osiągnięć, ➤ organizowanie apeli, konkursów szkolnych i międzyszkolnych, ➤ stosowanie aktywizujących metod nauczania. 	Wychowawcy i nauczyciele (zgodnie z planem pracy).

II	Podstawy komunikacji interpersonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształcenie umiejętności porozumiewania się, ➤ budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami oraz nauczycielami i uczniami, ➤ kształtowanie umiejętności otwartego i bezpośredniego wyrażania swoich próśb, oczekiwań i sądów, ➤ poznanie i stosowanie w praktyce zasad aktywnego słuchania, ➤ wdrażanie do konstruktywnego formułowania własnych wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanki na temat kultury języka na lekcjach wychowawczych, ➤ ćwiczenia komunikacji werbalnej i niewerbalnej, ➤ organizowanie zabaw integracyjnych, ➤ spotkania z pedagogiem i psychologiem. 	Wychowawcy, pedagog.
----	--	---	--	----------------------

<p style="text-align: center;">III</p>	<p style="text-align: center;">Emocje - jak sobie z nimi radzić.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznawanie i nazywanie własnych uczuć i emocji, ➤ rozpoznawanie swoich słabych i mocnych stron i praca nad nimi, akceptacja siebie, ➤ wdrażanie do okazywania uczuć w sposób społecznie akceptowany, ➤ umiejętne rozwiązywania konfliktów, ➤ tworzenie życzliwej i przyjaznej atmosfery w najbliższym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ - realizacja programu „Szkoła bez przemocy”, ➤ ćwiczenia empatii, aranżowanie sytuacji problemowych, ➤ treningi asertywności na lekcjach do dyspozycji wychowawcy, ➤ spotkania z pedagogiem szkolnym, ➤ pogadanki na lekcjach wychowawczych, ➤ stosowanie samooceny, ➤ organizowanie zabaw i gier, ➤ twórcze wyrażanie uczuć i przeżyć w formie plastycznej oraz technik teatralnych, ➤ organizowanie dyskusji, negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych, ➤ zabawy terapeutyczne. 	<p>Pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów artystycznych, biblioteki oraz opiekunowie kół.</p>
---	---	--	---	---

<p style="text-align: center;">IV</p>	<p style="text-align: center;">Szkoła miejscem bezpiecznego pobytu dziecka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ opracowanie norm i reguł zachowania obowiązujących w klasie i w szkole i poza szkołą, ➤ przygotowanie do pełnienia ról społecznych, rozwój samorządności poprzez działania uczniów w klasie i w szkole, ➤ znajomość i rozumienie pojęć : norma, prawo, obowiązek, tolerancja godność, ➤ kształtowanie poczucia odpowiedzialności za sprawy klasy i szkoły, ➤ przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole na zajęciach i w czasie przerw. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie z prawami i obowiązkami uczniów (statutem szkoły), ➤ udział w pracach organizacji uczniowskich, ➤ wypracowanie wewnątrz-klasowego kodeksu, ➤ efektywne dyżury nauczycieli, ➤ realizacja programów terapeutycznych, ➤ Okazjonalne organizowanie apeli porządkowych, ➤ realizacja tematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy ➤ konsekwentne egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w szkole. 	<p>Opiekunowie samorządów uczniowskich, wychowawcy, nauczyciele, autorzy programów.</p>
--	--	---	---	---

V	<p style="text-align: center;">Radzenie sobie z przemocą i zagrożeniami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożeń, postawy asertywności, ➤ uświadamianie zagrożeń i analizowanie ich przyczyn. ➤ Uświadamianie skutków zażywania substancji psychoaktywnych, uczenie rozpoznawania oznak stosowania narkotyków. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ regularne spotkania z pedagogiem ➤ pogadanki na lekcjach wychowawczych, ➤ spotkania z przedstawicielami organizacji i placówek zajmujących się przeciwdziałaniem demoralizacji, PPP, Policja, Straż Miejska, ➤ treningi asertywności, ➤ realizacja zadań zawartych w programie profilaktyki i w programie wychowania zdrowotnego, ➤ kontaktowanie się rodzicami w zakresie rozpoznawania potrzeb,- pedagogizacja rodziców, ➤ - Spektakle teatralne o tematyce uzależnień, ➤ - gazetki i ulotki informacyjne, 	<p>Pedagog, Wychowawcy, pielęgniarka, nauczyciele przyrody i wych. fiz.</p>
---	---	---	---	---

VI	Miejsce dziecka w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształcenie umiejętności okazywania uczuć i szacunku rodzicom, ➤ rozpoznawanie warunków życia i nauki oraz spędzania wolnego czasu przez uczniów, ➤ zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka i rodziców, ➤ uświadomienie konieczności dostosowania swoich potrzeb do możliwości rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pedagogizacja rodziców w trakcie zebrań i konsultacji, ➤ otaczanie pomocą pedagogiczną i materialną dzieci z rodzin z trudnościami, ➤ wywiady środowiskowe, udzielanie pomocy wychowawczej, ➤ wykrywanie zaburzeń i konsultacje z rodzicami w sprawie udzielania pomocy przez PPP, ➤ realizacja treści zajęć wychowania do życia w rodzinie. 	Pedagog, wychowawcy, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.
----	-----------------------------	---	--	---

VII	Wartości w naszym życiu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenie poszanowania godności własnej i innych, ➤ przekazywanie norm etycznych przy jednoczesnym ich przestrzeganiu, ➤ budowanie systemu i hierarchii wartości, okazywanie szacunku wobec dorosłych , rówieśników i młodszych. ➤ kształtowanie pożądanych cech charakteru rzetelność, pracowitość, wytrwałość, odpowiedzialność, stawianie celów i ich osiągnięcie. ➤ Propagowanie zdrowego stylu życia - kształtowanie postawy prozdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki na temat: -tolerancji, kultury języka, higieny własnej i otoczenia, ➤ organizowanie konkursów, ➤ realizowanie zadań wynikających z zasad zachowania opracowanych pod hasłem „Alfabet ucznia”, ➤ w czasie wszystkich zajęć uwzględnienie w ocenie punktualności, nakładu pracy, ➤ wdrażanie do aktywności w trakcie wszystkich zajęć, organizacji imprez szkolnych i klasowych, i działalności samorządowej uczniów, ➤ realizacja wytycznych dotyczących wizerunku ucznia, ➤ tworzenie klasowych tablic pochwał. ➤ pogadanki, konkursy, realizacja treści Wychowania zdrowotnego. 	Wychowawcy, Wszyscy nauczyciele, Nauczyciele WZ.
-----	--------------------------	--	---	--

VIII

Budowanie poczucia tożsamości- otwarcie na środowisko, region, Polskę i świat.

- Tworzenie i kultywowanie tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa
- przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych,
- budowanie świadomości w relacji ja-dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze,
- kształtowanie postaw prospołecznych,
- nabycie umiejętności zachowania się wobec symboli narodowych.
- Budowanie postaw proekologicznych.

- organizowanie z udziałem uczniów uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi, religijnymi oraz z tradycją polską,
- prowadzenie lekcji o patronie,
- realizacja treści edukacji o regionie,
- udział w konkursach o tematyce regionalnej i społecznej
- organizowanie akcji charytatywnych,
- organizowanie konkursów, rajdów, wycieczek,
- przybliżanie sylwetek wybitnych Polaków i osób zasłużonych dla regionu.
- Konkurs plastyczny „Oszczędzamy wodę i światło”
- Organizowanie zajęć o tematyce proekologicznej,
- Udział w kole przyrodniczym, krajoznawczym.

Nauczyciele (według planu pracy).
Wychowawcy i opiekunowie kół zainteresowań.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELÓW

Poprzez działania dydaktyczno-wychowawcze dążymy do tego, by:

po ukończeniu klasy III uczeń:

- umiał samodzielnie odrabiać zadania i uczyć się;
- potrafił koncentrować (skupiać) uwagę;
- podejmował dodatkowe zadania lub prace;
- był tolerancyjny;
- potrafił zachowywać się kulturalnie;
- wykazywał właściwy stosunek do osób słabych, starszych, przełożonych;
- umiał odróżnić dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości;
- był szczery, otwarty, odpowiedzialny;
- potrafił znaleźć się w trudnej sytuacji , znieść porażkę czy niepowodzenie.

Po ukończeniu klasy VI uczeń:

- był odpowiedzialny;
- miał poczucie własnej wartości;
- był asertywny;
- umiał szanować siebie i innych;
- był samodzielny, ambitny, żądny wiedzy;
- był komunikatywny, słowny, otwarty
- miał ukształtowane pojęcia patriotyczne;
- rozumiał wielowiekowe dziedzictwo kulturowe;
- dbał o swoje zdrowie;
- był tolerancyjny i umiał szanować inność;
- był koleżeński, uczciwy, lojalny i opanowany;
- umiał panować nad emocjami, potrafił współpracować;
- radził sobie ze stresem;
- był dobrze przygotowany do następnego etapu kształcenia.

Ewaluacja Programu Wychowawczego odbywać się będzie na bieżąco poprzez:

- obserwację zachowania uczniów w czasie lekcji, przerw międzylekcyjnych, wycieczek, imprez szkolnych,
- analizę dokumentacji pracy wychowawcy klasy,
- ankiety skierowane do uczniów , rodziców i nauczycieli,
- rozmowy i wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.